

TEMPS ENRERA

SA CAMIONA.- (II)

Els xòfers o conductors que va tenir l'empresa varen esser:

Guillem Mas Barceló (Pagès de ses Palmeres.)

Francces Mas Font (Pagès de Na Matas)

Gregori Rosselló (Jurdiat de Vilafranca)

Joan Jaume (Tanjó) descendent de Sant Joan

Miquel Barceló Bauçà (Caminer)

Francces Mas Oliver (Pagès de ses Palmeres, fill de l'amo En Guillem)

Joan Bauça Bauçà (Arnauet)

En Miquel Caminer, va estar uns 4 i 5 anys en l'empresa. Posseïa el Carnet Internacional. Havia estat per França, el Marroc i el Sàhara. Molt bon xòfer i home de gran cor, li agradava un poquet el beure, però s'assegura que precisament quan anava un poc begut, era quan conduïa amb més prudència. Contava ell que estava avesat a beure de quan anava pel Marroc li donaven molta quinina i conyac per ses febres, anant sempre mig tèrbol. També és recordat per haver estat un glosador aficionat, lo que feie que pel seu caràcter bondados fos apreciat de tothom.

L'amo En Francces Pagès de Na Matas va fer de xòfer de l'any 1.917 fins l'any 1.945, que amb les escasses de gomes els camions foradaven set o vuit vegadas amb un trajecte d'anada i tornada.

De l'any 1.944 fins el 1.950 no hi havia gomes, motiu pel qual es va muntar un servici combinat amb el tren.

El trajecte d'aquests temps era: Vilafranca, Sant Joan, Estació; esperant el tren de les 9'30 que duia el correu; a les 11 o 12 partia de Vilafranca comuni-

cant amb l'estació de Montufri; després tornava cap a Vilafranca-Sant Joan i Estació de Sant Joan.

L'any 1.950 donaren 6 gomes de ració, tornant altra vagada a fer la camiona el trajecte amb Ciutat.

Joan Bauçà Bauçà (Arnauet) estigué deu anys a l'empresa. Feia de xòfer i estraperlista.

La camiona, és a dir l'empresa, tingué molt poques avaries, accidents o desgràcies. L'any 1.924 tornant de les tífteres per Nadal, la camiona era el Ford "Potada", va caure de la carretera devora Solanda, sense que ningú se fes mal.

Després de la guerra civil, la qüestió de les gomes fou greu per a l'empresa.

La desgràcia més grossa, que hagués pogut ser una gran tregèdia, va succeir en el Pont de Sa Llove.

Era el 14 d'Agost de 1.948. El xòfer era en Miquel Caminer. Es feia el servici a l'estació en el tren de les 6 del capvespre. Era un dia ennuvolat, pluvia molt.

El Miquel el xòfer no volia partir, però hi havia tretze passatgers, entre ells Miquel Gayà (Sergent d'Artilleria) que insistí molt, fins que el feren partir.

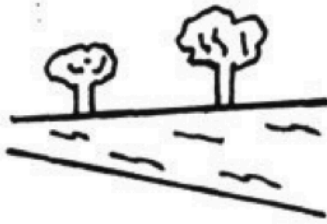
En arribar al Pont de Sa Llove, quan la camiona ja sortia del primer revolt, a damunt el terreny hi havia un paller que desviava l'aigua torrencial cap a la carretera, arribà a alcar la camiona, i aquesta entrà de cul dins el torrent.

El camión s'anava omplint d'aigo i els passatgers, ajudats per sis homes de Sa Pobla, que feien un pou a una finca de veinat, pujaren tots al terrat de la camiona, aferrats tots, s'aguantaven perquè l'aigua no se'les endugués.

Faltava una nina de 14 anys.

(seguirem)

MIQUEL FLORIT

TEMPS ENRERA

SA CAMIONA. - (III)

Passada la barrumbada, va comparèixer la Guàrdia Civil. Un guàrdia (En Simó, que era eivissenc i havia estat pescador) entrà dins la camiona plena d'aigua, a cercar la nina sense conseguir-ho.

Homes de Sant Jona, de Sineu i de Petra, cercaven tota la nit, troban-la el dematí seqüent a quilometres enfora, entre Sineu i Petra.

Segons el dictamen del forense, la nina va morir de por del retgiró, d'un atac de cor.

Por en passaren tots, el pasatgers. Por, terror, veient una mort certa, esperant ser engolits per la torrentada impetuosa.

La Tragèdia s'havia consumada. Una nina de 14 anys, que viatjava amb un familiar, perdé la vida. Venia de Porreres i anava a les festes de la Mare de Déu d'Agost de Sineu.

La camiona pesava, pes mort 4.500 quilos, i duia tretze persones, això pot donar idea de la força que portava l'aigua, que venia torrencial de Ses Algorfes i Son Gual.

La camiona es tenqué que desfer peça per peça. Però lo dolorós i irreparable, va ser la mort d'una nina de 14 anys.

...

Un època digna de destacar de la camiona, va ser el temps de l'estraperlo.

La manca de menjar a Ciutat, provocà la venguda d'homes i dones a Sant Joan, a comprar o baratar farina, ciurons, figues seques, monjetes i altres queviures. Qualque vagada quan el tren arribava, la Guàrdia Civil apareixia, requisant lo comprat pels ciutadans.

A la primeria la camiona marxava amb un motor de gas-oil. Els anys 40 es degué baratar el motor per un de benzina que poqués anar amb gasògen (llenya de pi).

Hi havia també gasògens de d'orujó (pinyol d'oliva i de colvella d'ametla.)

L'època daurada de la camiona, per dir-ho així, fou de l'any 1.928 a 1.935. (Llei de Caseres Quiroga). No era una exclusiva, sino un servici tolerat classe B, tant sols se podia anar Vilafranca-Sant Joan-Montuiri que sí era exclusiva.

Fins a l'any 1.936, va ser rentable l'empresa. L'any 1.936, no ho va ser per una multitud de problemes (gomes, benzina i material caduc).

No hi havia un gran moviment de pasatgers. No hi havia diferència de l'estiu a l'hivern, tan sols les festes, els dissabtes i diumentes, provocaven un augment de pasatgers.

La camiona va anar a l'estació de Sant Joan de l'any 1.942 a 1.950.

N'Andreuet de Vilafranca amb un cotxe i l'amo Antoni Karmany, que més tard anaven a l'Estació servien el Correu, del qual cobraven.

Els anys d'escassetesa (1940-41) se posaren uns quants cotxes de lloquer: Martí Jaume (Putxo), Josep Roig (L'amo En Pep B'Horta), Esteve Payeras (Cocover), Miquel Florit (de S'Hostalet).

L'any 1.953 Miquel Florit Niell de S'Hostalet comprà la camiona o línia, com s'anomena l'empresa, a la família Mas (Pa gès). Eren dos vehicles vells, un M.A.N. i un "Citroen" amb motor Buik.

Començava una nova època. Era el començament d'una nova empresa, una de les empreses més importants que han sortit de Sant Joan, tant per la seva importància econòmica, com pel número o plantilla de personal que té. Però d'això en parlarem en una altra ocasió.